

למשק-חבר האירגון ע"י אירגון, בלי קשר לסוג ושיטת ההזנה הנהוגה אצלו. אני חייב גם לציין בסיפוק שיש בארץ גורמים נוספים, היכולים והמוכנים לתת שרות לכל דורש.

סיכום

גישה עניינית בדיון ובביקורת, ללא דוגמטיזם, תתרום לריענון החשיבה והביצוע. אין ספק שאלה שונים במשקים שונים, כפי שהתנאים הכלכליים שונים וכפי ששונים גם האנשים באופיים ובדמיתם המקצועית.

גם אין ספק בלבי שצריך לאפשר למשקים בעלי היכולת את הגמישות המירבית, דבר שיאפשר להגדיל את ריוחיות הענף. בו בזמן יש לספק פתרונות סטנדרטיים לאלו שקשיי הביצוע מרובים אצלם.

תזונה. גם אז עדיף המחסן המשקי על המחסן המרוחק. (ברשימה המקורית חושב למרות האמור לעיל אומדן של 375 ל"י לפרה כהפרש בהוצאות איחסון).

6. בתנאי הארץ כאשר התחמיצים מקוצצים דק וכמות המזון הגס מועטה, עולה מאוד חשיבות המזון הגס ארוך הסיב. אין די בחישוב המנה לפי ערך התאית בלבד והספקתה בכל דרך שהיא. יש צורך בחשיבה הכוללת של מבנה המנה ומבנה שונה מחייב הרכב שונה. כל גישה אחרת אינה מתקבלת על דעתי המקצועית ודומני שיש לה על מי להסתמך.

7. כל שרות לטובת המשק: מעבדה, מחשב, עיבוד, מרכיבים הדורשים עיבוד מיוחד וכד'. שרות זה יבורך, לא חשוב באיזו חצר יינתן. יש היום ברחבי הארץ כלים שונים לכך. סברתי, ועדיין אני סבור, שזה שרות שיכול להינתן

עגלה מערבלת, מכון מרכזי – או שניהם?

יואב אהרונ, יפעת

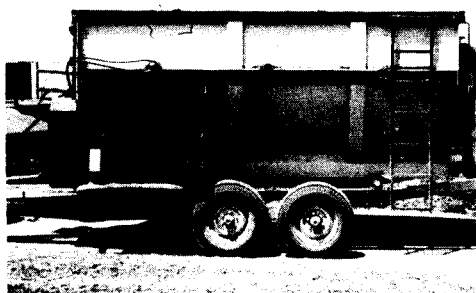
אין כוונתי לדון במפורט בתשובה לשאלה הראשונה. אומר רק שלפי ההדים המגיעים מעשרות רבות של משקים שרכשו עגלה מערבלת – התשובה היא חיובית. עגלה זו מאפשרת לשלוט על הכמויות של כל המזון המחולק לפרות – ולא רק של המזון המרוכז, וע"י כך למנוע בזבז מזון מצד אחד והרעבת

בוויכוח שהתעורר בנושא זה – ומצא את הדיו בשני מאמרים שפורסמו בחוברת "גן שדה ומשק" מחודש יולי – רב המעורפל על הבהיר. עופר קרול בעבודתו מנסה להציג את ההשוואה הכוללת בין עגלה המערבלת הכל מחד גיסא, להזנה קונבנציונאלית עם תערובות מכון מרכזי מאידך גיסא. מספר המשתנים בהשוואה זו הוא גדול מדי ולכן העיקר מיטשטש. יהושע רימסקי, בשם "אמבר", עונה על אותה דרך ושוב נעלם העיקר ונשאר ויכוח על טעויות בחשבון.

כדי להציג את מה שהוא, לדעתי, עיקר – אחלק את הנושא לשנים ע"י הצגת שתי שאלות:

א. האם השימוש בעגלה מערבלת כדאי גם כאשר ממשיכים לקבל תערובת מוכנה ממכון מרכזי?

ב. כאשר יש כבר עגלה מערבלת וישנה תשתית לתפעולה – האם כדאי להוציא חלק ממרכיבי המזון המרוכז מהמכון ולעבדם במשק?

עגלה מערבלת תוצרת "לכיש" מופעלת ברפת יפעת

הפרות מצד שני. יש לציין בהקשר זה שתי תופעות:

(1) כאשר מחולק עודף של מזון גס, מתבזבז מזון מרוכז שנשאר באבוס ולא רק המזון הגס שחולק בעודף.

(2) כאשר ההזנה אינה יציבה נגרמות הפרעות בפעילות התקינה של הכרס ותנובת הפרה יורדת מעבר למה שמתחייב מחוסר המזון שממנו סבלה בחלק מהימים. במלים אחרות: יורדת הנצילות של המזון שנאכל בפועל ולא רק הנצילות של המזון שחולק.

בנוסף לחלוקה נכונה יותר של המזון מאפשרת העגלה המערבלת להכליל במנת הבקר מזונות שלא הוכללו קודם לכן מסיבות טכניות. מרבית המשקים אמנם ניצלו אפשרות זאת והרחיבו את מיגוון המזונות הניתנים לבקר. חשבונם של כל המשקים שהכניסו לשימוש עגלה מערבלת מראה שהחסכון בשני סעיפים אלו לבדם מצדיק השקעה בעגלה מערבלת ובמשטח העמסה למזון גס. לא אכנס איפוא לפירוט נוסף בשאלה זו.

כדי להשיב על השאלה האם כדאי להוציא מהמכון חלק ממרכיבי התערובת ולהעבירם ישירות למשק – אציג לדוגמא משק בקר על הנתונים הרלוונטיים המצויים בו (טבלה 1).

צידוד נוסף הנמצא במשק:

(1) אסם גרעינים העומד מרבית השנה ללא שימוש.

(2) 5 מיכלי תערובת רפת בנפח איחסון כולל של 35 טון.

מתוך הנחה שמרבית המשקים לא יוכלו לעמוד בהכנת תערובת שלמה בתוך העגלה המערבלת (תערובת הכוללת לפחות 7 מרכיבים), אני אציע למשק זה להמשיך ולקבל את תרכיזי החלבון מהמכון. תרכיז זה יכלול את הכוספה, המינרלים והוויטמינים הדרושים לפרה וכן יכללו בו חומרים שקשה למשק לטפל בהם, כגון סובין ומולאסה. לעומת זאת יכול המשק לקבל את הגרעינים ישירות ולעבדם במקום. נראה איפוא מה העלות של עיבוד גרעינים במשק – בהשוואה לעלות זאת במכון התערובת.

הסעיף

עלות לטונה, ל"י

35	הובלה למשק*
10	חשמל
6	עבודה
5	תיקונים ואחזקה
9	פחת חמרים 0.5%
—	הון חוזר למלאי**
20	החזר הון***
85	סה"כ

טבלה 1: מבנה העדר ותצרוכת המזון המרוכז

סוג הבהמה	מספר ראשים	תצרוכת מ"מ ראש		מ"מ לקבוצה לשנה, טונות	גרעינים במ"מ, %	גרעינים לקבוצה לשנה, טונות
		ליום ק"ג	לשנה, ק"ג			
פרות	250	9.5	3,600	875	65	569
עגלות	220	2.5	900	198	70	138.5
עגלים	130	5.0	1,800	234	75	175.5
סה"כ				1,307		883

* מחירי יוני 78 – הובלה לפי התעריף מדגון ליפעת
 ** מכוני התערובת קיבלו מהממשלה הלוואה עומדת למימון הון חוזר למלאי של 3 שבועות מעל לחודש שוטף. אם המשק מעביר חלק ממלאי זה אליו – מן הדין שמכון התערובת יעביר למשק גם את המימון המקביל

*** בהשקעה הכוללת: קניית מגרסה ללא מפוח בהספק 2 טון/שעה, העברת 2 מיכלים ממקומם הנוכחי לאסם, סידורי חשמל והזנת המיכלים ממעלית הכפות של האדם, אומדן ההשקעה 86,000 ל"י, החזר הון שנתי – 17,000 ל"י

עול מלכודת אוטומטי

- עול המלכודת האוטומטי מאפשר לקשור את הפרות ללא מאמץ, בכל מבנה, כולל דיפוזר עמוק.
- העול מיוצר במספר דגמים: "דגם 16" לעגלות מעל חצי שנה; "דגם 19" לפרות מבוגרות; "דגם 2" ניתן להתאמה לעגלות או לפרות.
- ניתן לייצר את העולים בכל מידה החל מ־50 ס"מ, ועל ידי כך להתאים בכל מיבנה ישן או חדש.
- ניתן להתקין דלת שרות בתוך שורה של יחידות על מנת לאפשר מעבר נוח וקל לתוך הרפת, ללא הפסד עמוה של פרה.
- העולים עשויים מצינור שחור מגולוון לאחר הריתוך, טיפול זה מבטיח פעולה תקינה לאורך שנים ללא שום אחזקה.

**מפעלי מתכת
קיבוץ
כפר גליקסון**

ה. ג. מנישה 37 815, טלפון 063-88774-2

מול עלות זו, קשה להעמיד את עלות עיבוד הגרעינים במכון מרכז, כיוון שהמכונים אינם מפרסמים נתון זה וכיוון שגם הרכבי התערובות חסויים. ניסיתי לאמוד את עלות עיבוד התערובות במכון ע"י השוואה של מחירי תערובות חולבות של המכונים (מחירי יוני 78) למחירי החומרים של תערובות יפעת המכילות אותו אחוז חלבון (וכנראה יותר אנרגיה).

בהשוואה זו יצא הפרש ממוצע של -270 ל"י לטונה (טווח: 243-302 ל"י). נניח איפוא שזו העלות של עיבוד תערובות במכון מרכז, כולל הוצאות קבועות והובלה למכון.

עלות הגרעינים במשק מעל למחירים הבסיסי תהיה איפוא:

עיבוד	270 ל"י
הובלה למשק (תערובת מוכנה)	80 ל"י
פחות החזרים למשקים	50 ל"י
ובסה"כ	300 ל"י

מנתונים אלו יוצא, שמשק כגון זה שבדוגמה יחסוך -215 ל"י על כל טונה גרעינים שהוא יעבד במשק במקום להעבירה דרך המכון. החסכון השנתי ל־883 טון הוא כ־190 אלף ל"י או כ־750 ל"י לפרה. חסכון זה נובע כאמור רק מהוצאת הגרעינים מהתערובות ועיבודם במשק, והוא מתווסף לחסכון הנובע מיתרונות אחרים של העגלה המערבלת.

לאור נתונים אלו, טוב יעשו אנשי המכונים אם יכנסו- ביחד עם המשקים - להערכות מחודשת, המתחייבת מהכנסת העגלה המערבלת לשימוש. עד עתה נראה שבמקום דרך זאת הם בוחרים בדרך של הגנה עיקשת על עמדות אבודות.

דיווח במחשב

זכור!

לא דיווחת על המלטת הפרה -
אל תצפה לקליטת שקילת חלבה.